

Dosarul nr. 3ra-1357/19

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. R. Pulbere)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. V. Clima, E Palanciuc, A. Malfi)

ÎNCHEIERE

27 noiembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătoriai

Tamara Chișca-Doneva
Nicolae Craiu
Sveatoslav Moldovan

examinând admisibilitatea recursului depus de Societatea cu Răspundere Limitată „Paviramus”,

în cauza de contencios administrativ, la acțiunea depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Paviramus” împotriva Biroului Vamal Chișinău cu privire la contestarea actului administrativ și restituirea sumelor,

împotriva deciziei din 03 iulie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins apelul declarat de către SRL „Paviramus”,

c o n s t a t ă:

La 22 aprilie 2016 SRL „Paviramus” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Biroului Vamal Chișinău cu privire la anularea actelor de inspecție emise la declarațiile vamale în detaliu nr. I1731 din 15 februarie 2016, nr. I1828 și nr. I1831 din 16 februarie 2016, nr. I2480 din 27 februarie 2016, nr. I2487 din 28 februarie 2016, nr. I2616 din 29 februarie 2016, nr. I2656 și nr. I2667 din 01 martie 2016, nr. I2880 și nr. I2901 din 04 martie 2016, nr. I3068 din 09 martie 2016, cu anularea acestora în varianta modificată și menținerea în vigoare a variantei inițiale, și obligarea acestuia să restituie sumele încasate suplimentar în mărime de 107021,56 lei.

La 24 mai 2016 SRL „Paviramus” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Biroului Vamal Chișinău, prin care a solicitat anularea actelor de inspecție emise la declarațiile vamale în detaliu nr. 3392 din 14 martie 2016, nr. I3457 din 15 martie 2016, nr. I3593 din 17 martie 2016, nr. I3723 din 19 martie 2016, nr. I3789 din 21 martie 2016, nr. I3963 din 23 martie 2016, nr. I4219 și nr. I4234 din 27 martie 2016, nr. I4254 din 28 martie 2016, nr. I4421 din 29 martie 2016, nr. I4654, nr. I4666 și nr. I4670 din 01 aprilie 2016, nr. I4732 din 03 aprilie 2016, nr. I4857 din 05 aprilie 2016, nr. I5085 din 07 aprilie 2016, nr. I5125 din 08 aprilie 2016, nr. I5167 din 09 aprilie 2016, nr. I5199 din 10 aprilie 2016, nr. I5247 și nr. I5273 din 11 aprilie 2016, cu anularea acestora în varianta modificată și menținerea în vigoare a variantei inițiale și obligarea acestuia să restituie sumele încasate suplimentar în mărime de 197242,38 lei.

În motivarea cererilor de chemare în judecată SRL „Paviramus” a relatat că în perioadele 15 februarie 2016 – 09 martie 2016 și 14 martie 2016 – 11 aprilie 2016 a importat în țară mărfuri, prezentând organului vamal declarațiile vamale și calculând valoarea în vamă a mărfii conform metodei nr. I, prevăzută de art. 11 al Legii cu privire la tariful vamal.

În urma verificării declarațiilor vamale, Biroul Vamal Chișinău a considerat că valoarea în vamă a mărfurilor importate a fost determinată incorect, întocmind în acest sens acte de inspecție aferente fiecărei declarații vamale cu obligația de modificare a acestora și încasarea suplimentară a sumei de 107021,56 lei și, respectiv, 197242,38 lei, în baza art. 8 alin. (3) și art. 17 ale Legii cu privire la tariful vamal.

Deoarece a prezentat toate actele prevăzute la pct. 13 al Regulamentului privind modul de declarare a valorii în vamă a mărfurilor introduse pe teritoriul Republicii Moldova, aprobat prin hotărârea Guvernului nr. 600 din 14 mai 2002, consideră că valoarea în vamă a mărfurilor importate urma a fi determinată conform primei metode de determinare a valorii în vamă a mărfii, din care considerente apreciază acțiunile pârâtului ca fiind ilegale.

La 25 februarie 2016, 09 martie 2016, 24 martie 2016, 04 aprilie 2016, 11 aprilie 2016 a remis în adresa organului vamal cereri prelabile, prin care a solicitat anularea actelor de inspecție, modificarea declarațiilor vamale și menținerea declarațiilor inițial prezentate, cu restituirea sumelor achitate în surplus.

Prin răspunsurile organului vamal nr. 28/11-4568 din 23 martie 2016, nr.28/11-4679 din 25 martie 2016, nr. 28/11-7473 din 25 aprilie 2016 și nr. 28/11-7694 din 03 mai 2016 solicitările au fost respinse.

Prin încheierea din 13 iulie 2016 a Judecătorei Botanica, mun. Chișinău cauzele civile menționate au fost conexate. (f.d.78, Vol.II)

Prin hotărârea din 24 ianuarie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Paviramus” împotriva Biroului Vamal Centru cu privire la anularea actelor administrative și obligarea restituirii sumelor încasate suplimentar în partea anulării actelor de inspecție aferente declarațiilor vamale nr. 3030I1828 din 16 februarie 2016 și nr. 3030I1731 din 15 februarie 2016 s-a respins ca tardivă, iar în rest ca neîntemeiată.

La 04 februarie 2019, SRL „Paviramus” a declarat apel împotriva hotărârii din 24 ianuarie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

Prin decizia din 03 iulie 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea de apel depusă de SRL „Paviramus”.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a concluzionat că pretențiile SRL „Paviramus”, argumentele invocate de ultima în susținerea apelului sunt neîntemeiate, iar prima instanță a dat apreciere completă, obiectivă și sub toate aspectele probelor, astfel hotărârea fiind legală și întemeiată, adoptată cu respectarea drepturilor și intereselor legale a participanților la proces.

Or, în urma declarării de către SRL „Paviramus” a imposibilității prezentării actelor solicitate la momentul respectiv, organul vamal a solicitat prezentarea informațiilor și datelor despre tranzacții cu mărfuri identice sau similare, informații și date cu privire la costul unitar al mărfii de evaluat, calculul firmei producătoare

pentru prețul de cost al mărfurilor evaluate (dacă firma este de acord să o prezinte cumpărătorului), informații necesare pentru determinarea posibilității aplicării în cazul dat a metodelor nr. 2-5 pentru determinarea valorii în vamă a mărfurilor importate de apelantă.

La materialele cauzei lipsesc probe ce ar dovedi că SRL „Paviramus” a prezentat organului vamal informațiile și datele nominalizate și că a întreprins măsuri în vederea dobândirii acestora.

SRL „Paviramus” nu a prezentat organului vamal informații ce ar fi stabilit posibilitatea aplicării altor metode de determinare a valorii în vamă a mărfurilor decât cele aplicate de organul vamal.

Prima instanță just a concluzionat asupra tardivității pretențiilor ce rezidă din declarațiile vamale nr. 3030I1731 din 15 februarie 2016 și nr. 3030I1828 din 16 februarie 2016, în contextul în care contestația depusă de SRL „Paviramus” datează cu 29 februarie 2016.

La caz nu se întrunesc temeiurile legale ce ar determina temeinicia pretențiilor înaintate, iar prima instanță corect le-a respins ca fiind nefondate.

Întemeiat au fost respinse și pretențiile subsecvente privind restituirea sumelor pretins achitate în surplus, în mărime de 107021,56 lei și respectiv 197242,38 lei, deoarece valoarea în vamă a mărfurilor importate de SRL „Paviramus” a fost legal determinată. Sumele indicate nu constituie plăți în surplus și nu sunt pasibile de restituire, deoarece reprezintă valoarea determinată a drepturilor de import imputabile apelantei.

La 04 octombrie 2019, SRL „Paviramus” a declarat recurs împotriva deciziei din 03 iulie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel cu pronunțarea unei noi decizii de admitere integrală a acțiunii.

În motivarea cererii de recurs a indicat că nu este de acord cu decizia din 03 iulie 2019 a Curții de Apel Chișinău, deoarece instanța de apel la emiterea acesteia nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată și a apreciat în mod arbitrar probele, ceea ce a dus la soluționarea greșită a cauzei.

Instanța de apel nu trebuia să aplice dispozițiile art.17 alin.(1) al Legii nr. 1380 cu privire la tariful vamal și prevederile pct.14-24 din Hotărârea Guvernului nr. 600 din 14 mai 2002, dar urma să se conducă numai de pct.13 al Hotărârii Guvernului nr.600 din 14 mai 2002.

Instanța greșit a constatat că la pct.3.4 din contract este prevăzut un anumit preț.

Or, acest punct reglementează chestiunea ce ține de calitatea mărfii.

Chestiunea prețului este reglementată de pct.1.2 din contract, conform căruia fiecare preț pentru fiecare partidă urmează a fi menționat în Invoice corespunzător pentru fiecare livrare.

Cu referire la contractul nr. 1 din 06 februarie 2013, instanța greșit a considerat că livrarea să fie efectuată în perioada 06 octombrie 2012 – 31 decembrie 2015, deoarece a ignorat faptul că la vămuire declarantul a prezentat Anexa nr. 1 din 03 ianuarie 2016 la acest contract din care rezultă că părțile aveau un contract valabil pentru perioada livrărilor.

Cu referire la contractul nr.1 din 27 martie 2015, instanța greșit a apreciat faptul că este o încălcare reglementarea asortimentului și valorii unitare în mod separat prin Invoice pentru fiecare livrare în parte. Or, nu este reglementat că acest fapt ar face un

contract civil să nu fie valabil. La vămuire organului vamal i-au fost prezentate toate Invoice-urile, astfel încât a putut verifica care este prețul și asortimentul mărfii.

Eronat a concluzionat Biroul Vamal Chișinău că SRL „Paviramus” a avut posibilitatea de a prezenta cheltuielile de transport pentru importul mărfii și nu a argumentat cum a ajuns la această concluzie.

Condiția de livrare a mărfii a fost CTP, care în conformitate cu grupele C din condițiile de livrare stabilite de Camera Internațională de Comerț conform normelor INCOTERMS, stabilește că prețul plătit sau de plătit a mărfurilor de evaluat include costul de transportare, inclusiv cheltuielile aferente transportării.

Dat fiind că nu există niciun contract de transport încheiat cu compania care a efectuat transportul, este imposibil ca declarantul să prezinte dovada unei plăți care niciodată nu a fost făcută. Mai mult, transportul mărfii a fost organizat și achitat de vânzător și nu de cumpărător.

Contrar faptului că obiect al litigiului sunt actele de inspecție aferente a peste 25 de declarații vamale, instanța nu a dat o apreciere fiecărui act contestat în parte, limitându-se doar asupra criticii aduse față de trei contracte în pofida faptului că acestea nu sunt unicele contracte în baza cărora au fost efectuate operațiunile economice de import.

O astfel de abordare superficială reprezintă o vădită judecare inechitabilă a cauzei și nu este temei de respingere integrală a acțiunii, fiind analizate doar o mică parte din probele prezentate.

La 29 octombrie 2019 Biroul Vamal Centru a depus referință asupra cererii de recurs prin care a solicitat declararea inadmisibilă a recursului, sau respingerea acestuia cu menținerea în vigoare a deciziei instanței de apel.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că prezentul litigiu a fost soluționat în baza Legii contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000.

Prin Legea nr. 116 din data de 19 iulie 2018, a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

Conform art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 01 aprilie 2019, iar potrivit alin. (2), la data intrării în vigoare a prezentului cod se abrogă Legea contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000.

Conform art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, însă rezultând din aceeași normă legală, completul specializat va examina admisibilitatea cererii de recurs prin prisma prevederilor Codului de procedură civilă, având în vedere că prezenta procedură de contencios administrativ a fost inițiată până la intrarea în vigoare a Codului administrativ.

Conform art. 245 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Din materialele cauzei rezultă că SRL „Paviramus” a recepționat copia deciziei din 03 iulie 2019 a Curții de Apel Chișinău la 06 septembrie 2019 (f.d.59, Vol. III).

În aceste circumstanțe, recursul declarat de SRL „Paviramus” la 04 octombrie 2019 se consideră depus în termen.

Examinând temeiurile recursului depus de SRL „Paviramus” în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ din cadrul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul depus de SRL „Paviramus”, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul depus se referă la dezacordul SRL „Paviramus” cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în

verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII din Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă, însă, din recursurile depuse nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de SRL „Paviramus”.

În conformitate cu art. 193, 195, 230 și 258 alin. (3) din Codul administrativ, art. 270, 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursul depus de Societatea cu Răspundere Limitată „Paviramus”, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Nicolae Craiu

Sveatoslav Moldovan